

Catalunya és una colònia d'Espanya

Jaume Sobrequés

Afirmar que Catalunya és una colònia d'Espanya sembla, àdhuc pels nacionalistes més compromesos, una exageració dialèctica. És un concepte que l'independentisme no ha assumit de manera habitual, com s'ha posat de manifest en els programes de les eleccions del passat 27 de setembre.

L'anàlisi històrica permet tipificar la realitat catalana contemporània com a inequívocament colonial. L'anàlisi històrica comparativa dels trets que van caracteritzar el colonialisme del segle XVI al segle XX permet tipificar la realitat catalana contemporània com a inequívocament colonial.

Quins són aquests trets? Per començar, els exèrcits de la metròpoli ocupen sense cap dret un país que fins aleshores era sobirà. Catalunya va ser ocupada pels exèrcits de Castella entre 1705 i 1714. El Principat era aleshores un estat independent integrat en una confederació, la Corona d'Aragó. Recordem l'ocupació d'Amèrica, Àfrica o Àsia en els segles del colonialisme. Constatem l'existència de la bandera espanyola a la façana de Capitània, testimoni irrefutable de l'actual presència de l'exèrcit espanyol a Catalunya.

En segon lloc, la potència invasora destrueix les institucions del país ocupat i hi imposa el control militar. Des del decret borbònic de Nova Planta de 1716 és allò que ha succeït amb Catalunya. Els períodes autonomistes no han estat res més que un lenitiu a la força d'ocupació militar.

En tercer lloc, la potència ocupant organitza l'espoli econòmic de la colònia. Recordem el drenatge de l'or americà cap a Castella després de la conquesta. És allò que ha succeït amb Catalunya. Des de l'impost borbònic del cadastre al segle XVIII fins als setze mil milions anuals de dèficit fiscal dels darrers temps, Catalunya ha estat, durant tres-cents anys, un país espoliat per Espanya.

En quart lloc, la potència colonitzadora ha trobat i promogut, a l'interior de la colònia, organitzacions polítiques, socials o econòmiques favorables a la metròpoli i, per tant, oposades a l'alliberament d'aquella. Aquests sectors han actuat com a cinquena columna per donar suport a la potència ocupant i frenar els esmentats moviments d'alliberament. A Catalunya, aquesta cinquena columna ha combatut, al costat de les forces de la metròpoli, l'independentisme. A les passades eleccions del 27-S, aquesta cinquena columna sucursalista té noms personals i d'organitzacions polítiques que estan en l'ànim de tothom.

En cinquè lloc, els colonitzadors han procurat anorrear la llengua i la cultura dels països conquerits. La imposició ha afectat també, revestint accions repressives o inquisitorials de gran duresa, les creences religioses dels països ocupats. L'intent de fer desaparèixer la llengua i la cultura catalanes com un element identitari de primer ordre de l'estat català ha estat constant. La repressió del català s'ha manifestat de manera permanent des de les primeres disposicions borbòniques després de 1714, fins a la llei Wert. Els decrets, lleis, normes i disposicions de la cort de Madrid contra el català ocupen centenars de pàgines i han estat inalterables al llarg dels segles. Els països sud-americans saben bé el que va representar la repressió lingüística per al manteniment de les llengües pròpies. Quan la metròpoli no ha aconseguit fer desaparèixer aquestes llengües ha maldat per convertir-les en idiomes de segona categoria.

Un darrer factor. Mai la metròpoli no ha autoritzat que la colònia pogués decidir lliurement el seu destí a través d'un referèndum d'autodeterminació que permetés la descolonització. És el cas de Catalunya.

La història ensenya que els processos colonitzadors només han estat vençuts quan els països víctimes de l'acció destructiva de la metròpoli han assolit la independència. Catalunya és dels pocs països del planeta que no s'ha alliberat encara de l'opressió colonitzadora, i, si mirem només Europa, veurem que Catalunya continua essent, en base als trets que he esmentat, l'única colònia que encara existeix al Vell Continent. D'aquest fet n'hi ha una àmplia consciència col·lectiva, aquella que ha de permetre l'alliberament nacional de Catalunya que ja s'albira en un horitzó que cada dia veiem més proper.